

EIRENE

nieuws

jaargang 2006

nummer III

september

Nieuwsbrief van EIRENE Nederland, Internationale Oecumenische Vredesdienst

Een kapsalon voor Carlos

Microkrediet biedt jongeren in Nicaragua perspectieven

Ontwikkelingssamenwerking

Projecten die een substantiële verbetering van levensomstandigheden tot doel hebben zijn vaak hoofdzakelijk gericht op volwassenen. Aan de perspectieven van jongeren wordt meestal weinig aandacht besteed. In het bijzonder hun toekomst staat centraal in een project dat sinds meer dan twee jaar door EIRENE wordt ondersteund. Professional Sandra Wirz begon in 2005 haar werk als adviseur van EIRENE's partnerorganisatie ADDAC. Ze beschrijft hoe de toename van jonge kleine bedrijven ertoe bijdraagt de vlucht van het platteland te verminderen.

„De organisatie ADDAC ondersteunt de kleine boeren in het landelijke gebied rond Matagalpa in het noorden van Nicaragua. Hier in de bergen leven veel zeer arme mensen. Er is nauwelijks industrie en de infrastructuur is slecht. De mensen wonen op hun boerenerf, meestal in met planken en karton in elkaar geknutselde hutten die uit een of twee kamers bestaan. De inboedel bestaat uit een of meer bedden of matrassen, een tafel, een paar stoelen en een open kookgelegenheid. Slechts zelden heeft zo'n boerenerf elektriciteit, laat staan telefoon en vaak is er geen stromend of schoon water.

Het project verstrekt binnen nauwkeurig vastgestelde regels kleine startkredieten aan jonge mensen uit de dorpen. Zo proberen we hen een

Foto: ODESAR

Sandra (rechts) bij een training voor jonge, startende ondernemers

toekomstperspectief te geven en te voorkomen dat juist deze jongvolwassenen naar de grote stad trekken. Toen ik hier aankwam waren er al 97 jongeren geselecteerd en een groot deel van hen had al een krediet van 500-1000 dollar ontvangen.

Op het ogenblik vindt er een selectie van 40 jongeren plaats die we gaan voorbereiden op de start van hun eigen onderneming. Ze krijgen het krediet namelijk niet zomaar uitgekeerd maar moeten vooraf een ondernemersplan opstellen: een studie maken van de markt, nagaan of er vraag is naar hun product, of er concurrentie is enz. Ze moeten de boek-

vervolg op pagina 2

Inhoudsopgave

Ontwikkelingssamenwerking

- Microkrediet in Nicaragua p. 1

Burgervredeswerk

- Plannen voor EU-vredeskorpis p. 4

Vrijwilligerswerk buitenland

- Dakloos in de V.S. p. 2
- Een vredesdienst verandert je p. 6
- Ook na pensioen of als sabbatical p. 7

EIRENE Internationaal

- Nieuwe vrijwilligers uitgezonden p. 5

EIRENE Nederland

- 50-jarig jubileum in 2007 p. 8
- Nieuwe secretariaatsvrijwilliger p. 8
- Agenda p. 8

Voorwoord

Beste lezers
en lezeressen,

Het is ons weer gelukt een interessante nieuwsbrief samen te stellen. Een hele prestatie als we bedenken dat we maar met weinig mensen zijn. Graag verwijs ik jullie naar de verschillende bijdragen. Daarin wordt aandacht besteed aan onze belangrijkste activiteiten van de afgelopen periode.

Julian Volz heeft in het voorwoord van de Nieuwsbrief van afgelopen juli aangekondigd dat dit zijn laatste zal zijn, omdat hij uit Nederland vertrekt. Zijn vervangende dienstplicht hier in Nederland zit er op. Hij kan nu eindelijk bestuurskunde in Duitsland gaan studeren. Dat zal geen probleem zijn. Julian heeft niet alleen de kwaliteiten, hij is er ook sterk gemotiveerd voor. Voor ons is het natuurlijk wel jammer dat we niet meer op hem kunnen rekenen, want hij heeft zich in de periode dat hij bij ons op kantoor werkte ontwikkeld tot een belangrijke steunpilaar voor onze kleine organisatie. Vanaf deze plaats wensen we hem heel veel succes toe met zijn studie.

Inmiddels is zijn opvolgster Karin Dauber op kantoor aan de slag gegaan. Zij heeft een uiterst beknopte cursus Nederlands in Groningen gevolgd, maar is desalniettemin nu al in staat om zonder problemen in onze taal te communiceren. Dat ziet er dus veelbelovend uit, maar ik plaats er wel vraagtekens bij of deze sabbatical voor haar een rustjaar wordt. Wat het ook gaat worden, ook voor Karin wens ik dat zij veel satisfactie ondervindt in haar nieuwe positie.

We zijn met z'n allen na de vakantieperiode al weer hard aan het werk gegaan. Wat we nu onder meer onderzoeken is, of we vanuit onze Nederlandse organisatie een vrijwilligersproject kunnen opzetten in Kroatië. We houden jullie op de hoogte.

Ondertussen veel leesplezier,

Lex Elias

Voorzitter EIRENE Nederland

vervolg van pagina 1

houdkundige principes leren zoals die van kosten en opbrengsten, en bezittingen en schulden. De theorie en praktijk van dat alles brengen we over op deze 40 jongeren met behulp van verschillende workshops en opleidingen.

Carlos bijvoorbeeld wil een kapsalon openen in zijn dorp waar er nog geen is. Rosalia wil graag schapen gaan fokken en het vlees op markten en aan winkels en restaurants verkopen. Maria heeft het idee een molen te kopen om maïs van de boeren van omliggende boerderijen te malen. Omdat zeer veel gerechten in Nicaragua met maïs worden bereid lijkt dit een goed idee.

Het project heeft succes. De 17-jarige Joël, die twee jaar geleden met een krediet van ruim 500 dollar een koe kon kopen heeft nu al zeven koeien. Zijn familie was eigenlijk van plan het land te verlaten om naar te stad te verhuizen omdat op hun land niets bruikbaar groeide. Ze hebben nu de mogelijkheid om te blijven. De verkoop van de melk verzekert hen van een bescheiden inkomen en door het verkopen van een koe kan het krediet snel worden terugbetaald. Joël

zou graag dit jaar nog een nieuw krediet willen om het geld te investeren in bijenteelt. De verkoop van de honing zal hem dan een tweede inkomen opleveren.

Ons eigen team medewerkers, dat voor een groot deel van Nicaraguaanse afkomst is, leert de jongeren dan ook zaken als het fokken van schapen en het telen van bijen en wat zij hen niet kunnen leren wordt hen bijgebracht in de praktijk en door cursussen van andere instituten of bevriende bedrijven.

Als ik de jongeren bezoek en met hen of hun ouders spreek, hoor ik altijd weer dat ons kleine project veel mensen perspectief geeft en dat de jongeren zelfstandiger en zelfbewuster worden.“

Sandra Wirz

EIRENE
medewerkster

Giften voor dit project a.u.b. met de vermelding „ADDAC“ overmaken.

Dakloos in Amerika De snelle val naar sociale uitsluiting

Vrijwilligerswerk

Matthias Rittmeier ondersteunt sinds september 2005 als EIRENE-vrijwilliger het werk van het project Tri-City Homeless Coalition in het Californische Freemond. Daklozen krijgen in het centrum naast onderdak hulp bij het zoeken naar werk, woonruimte en het communiceren met overheidsinstanties.

Ergens in Montana.

Juist op dat moment schuift James zijn laarzen aan zijn voeten. Aan zijn door de zon gelooid gezicht is te zien dat hij geniet van de laatste trek aan de Marlboro sigaret. Het is vijf uur in de middag en na de korte pauze in de schommelstoel voor zijn huis is het tijd om de koeien terug te gaan halen van het land. Met de

lasso in de hand is hij klaar om te beginnen. Het is het Amerika van tv en bioscoop.

Ergens in San Francisco.

Michael ziet de komende nacht met zorg tegemoet. Zijn vrienden van twee straten verder hebben op de radio gehoord dat de mist vroeg in de avond vanuit de zee over de stad zal trekken. Het belooft koud te worden. Michael is een licht gehandicapte Vietnam veteraan. Zijn gehele bezit past in een boodschappentas. Hij is dakloos, zwerft van opvanghuis naar opvanghuis en krijgt af en toe van een sociaal actieve kerk een warme maaltijd. De pijn in zijn been is er ook deze avond onverminderd.

Villa's en chroom

Het zijn twee beelden die Europa en

Vrijwilligers zijn voor veel sociale instellingen in de V.S. onmisbaar

de rest van de wereld over Amerika heeft. Het ene is cliché, het andere de realiteit van miljoenen Amerikaanse burgers. James kennen we van de Hollywood film. Michael kan je iedere avond in levende lijve tegenkomen als je door de straten van San Francisco loopt. Hier aan de westkust van Amerika zijn vele Michaels, die op het eerste gezicht meestal weinig opvallends vertonen. De armoede is verborgen en wordt pas zichtbaar bij een scherpere blik.

Het is ook wat ik zag in de eerste weken, in mijn project 'Tri City Homeless' en mijn woonplaats Freemont in de Area Baai. Er zijn hier meer villa's dan in heel Duitsland. De auto's zijn met chroom versierd en meestal groter dan die op de Duitse wegen. De binnenstad geeft een gepolijste indruk en is mooi gerenoveerd. Dit is het beeld dat de gelegheidsbezoeker meestal mee naar huis neemt. In het begin zag ook ik alleen die rijkdom en keek ik over al die problemen zoals dakloosheid heen. Maar omdat ik hier een jaar kan blijven heb ik ook dat andere Amerika leren kennen.

Ook families raken in de V.S. snel dakloos. In het project 'Tri-City Homeless' krijgen ze eerste opvang

Schone sokken

Sinds oktober 2005 werk ik in een daklozenopvang, zorg voor 65 cliënten en werk met hen samen bij het vinden van woonruimte en werk. Na negen maanden heb ik veel geleerd van hun geschiedenissen en lotgevallen.

De oorzaken van dakloosheid in mijn omgeving, de technologieregio Silicon Valley, verschillen nogal met die van New York of San Francisco. Echtscheiding, werkloosheid, drugsproblemen of het ontbreken van perspectief storten mensen in het snelle leven van Californië binnen korte tijd in de afgrond. De cliënten met wie ik samenwerk hebben niet allemaal dezelfde status. Er zijn er met auto's en zilveren sieraden. Andere hebben niet eens een paar schone sokken.

Salarischeque

Naast de sterk verminderde staatshulp zijn de kosten van levensonderhoud hier ook een oorzaak van de snelle dakloosheid. Werknemers ontvangen hun salaris om de twee weken per post. Door zeer hoge levenskosten en vaste lasten balanceren de meesten van hen op de rand van de afgrond. Ze leven van cheque tot cheque. Ook een vertraging in de toezending kan tot onverwachte financiële problemen leiden.

Zo werkte ik een tijdje met een jonge vrouw die wegens drugsgebruik haar baan had verloren. De cheque met haar laatste salaris kwam niet meer en ze kon de rekeningen niet meer betalen. Tenslotte benaderde ze ons project met

de vraag of er nog een bed vrij was. Haar auto en huisraad had ze toen al verkocht.

Sociaal vangnet

Een andere oorzaak van snelle verarming is het Amerikaanse gezondheidssysteem. Omdat een verzekering niet verplicht is sluiten veel mensen die niet af. Bij ziekte krijgen zij dus niets vergoed. Begin dit jaar sprak ik met Andy, een oudere heer. Na alcoholmisbruik en de nawerkingen van een chronische ziekte had hij dure medicijnen nodig voor zijn lever die niet goed meer functioneerde. Hij was niet verzekerd dus al zijn geld ging op aan die tabletten en tenslotte belandde hij op straat.

Van de staat kunnen mensen in sociale nood weinig verwachten. Daarom is de vrijwilligersbeweging in Amerika zo belangrijk. Vele mensen, vaak met een kerkelijke achtergrond, schenken geld en voedsel aan diverse organisaties. Er zijn ook veel sociale vrijwilligers die koken, klussen of eenvoudig alleen maar luisteren.

Alleen al de Tri-City Homeless Coalition, de organisatie waar ik voor werk kan bouwen op 600 vrijwilligers uit de omgeving. Het aantal door giften gefinancierde slaapplekken neemt ook toe en veel kerken helpen met maaltijden en kleding. Maar dat zijn slechts materiële zaken. De echte wonden die dakloosheid en de psychische gevolgen veroorzaken zijn meestal pas later te herkennen.

De opgave voor de sociaal werker van het project en voor ons vrijwilligers is in de eerste plaats de getroffen een beschutte plek aan te bieden om vervolgens wegen te zoeken die kunnen leiden naar de oplossing van het probleem. We werken hand in hand maar er zullen vele handen meer nodig zijn om dat te bereiken wat we echt zouden willen.

Matthias Rittmeier

EIRENE-vrijwilliger

Vredesproject of militaire onderneming?

Discussie over vorming 'European Civilian Peace Corps'

Burgervredeswerk

Een 'European Civilian Peace Corps' is haalbaar volgens een studie van de EU. Maar de precieze invulling van het concept staat nog niet vast. EIRENE ziet liever niet dat het vredeskorps verbonden wordt met het Europees Veiligheids- en Defensiebeleid, maar met de Europese Commissaris voor ontwikkelingssamenwerking. Bestuurslid Jan Schaake licht de plannen en EIRENE's positie toe.

„Burgervredeswerk is een tamelijk nieuwe term voor het werk dat al enkele jaren door EIRENE en andere organisaties wordt uitgevoerd. De laatste jaren komt burgervredeswerk steeds meer in zwang. Als er ergens oorlog is dan gaan we er naar toe. Om mensen die dagelijks geconfronteerd worden met onrecht, onderdrukking en geweld terzijde te staan. Door als westerling met hen op pad te gaan leveren we een zekere bescherming aan vakbonds- of mensenrechtenactivisten die continu geïntimideerd worden. Via contacten met westerse organisaties kunnen ze regeringen onder druk zetten.

We kunnen mensen ook een training geven in het gewelddoos omgaan met geweld en met conflicten. Als EIRENE hebben we dit vredeswerk altijd gekoppeld aan ontwikkelingswerk. Door EIRENE uitgezonden ontwikkelingswerkers kregen altijd een stevige achtergrond aan conflict-hantering en geweldloze actie mee. Zo konden ze een bijdrage leveren aan de oplossing van bestaande conflicten, maar juist ook aan conflicten die met de uitgevoerde ontwikkelingsprojecten samenhangen.

Balkan

Conflicten beperken zich niet tot ontwikkelingslanden. Europa had in de jaren '90 het nodige te stellen met conflicten op de Balkan. EIRENE was

één van de organisaties die aan de wieg stonden van het Balkan Peace Team: een groep uitgezonden vredesactivisten die vredes- en mensenrechtenorganisaties in Kroatië, Servië en Kosovo ondersteunden. EIRENE Nederland voerde het secretariaat van de Nederlandse afdeling van het Balkan Peace Team.

Het relatieve succes, zeker in vergelijking tot het absolute falen van de Europese Unie in deze, van het Balkan Peace Team inspireerde een aantal politici in het Europees Parlement en in nationale parlementen tot voorstellen om een Europese of nationale burgervredesmacht te vormen. Het idee is dat er een grootschalig team van goed getrainde en betaalde geweldloze conflicthanteerders komt. De Italiaanse Europarlementariër Alexander Langer diende in 1994 het voorstel in voor een Europees vredeskorps.

Civiel

Meer dan tien jaar en diverse parlementaire vragen later werd vorig jaar eindelijk een haalbaarheidsstudie naar dit 'European Civilian Peace Corps' (ECPC) uitgevoerd. Vlak vóór de zomer werd deze aangeboden aan de Europese Commissie. De resultaten van deze haalbaarheidsstudie waren op zich positief: de vorming van zo'n ECPC is haalbaar. In de studie werd echter ook gewezen op de nogal veranderde Europese situatie.

Politici die waren geschrokken van de Europese machteloosheid tijdens de Balkanoorlogen waren met grote voortvarendheid begonnen aan de vorming van een Europees Veiligheids- en Defensiebeleid. Onderdeel hiervan is de vorming van militaire en politionele eenheden ('civiel' genoemd, maar eerder militaire of oproerpolitie!) die naar crisisgebieden

Blijft Europa een vredesproject...

...of wordt het een militaire onderneming?

Voorkant brochure die over dit onderwerp via EIRENE te bestellen is

in Europa (Balkan) of Afrika (Congo) gestuurd (kunnen) worden.

In de haalbaarheidsstudie komt dan ook aan de vraag aan de orde hoe zo'n werkelijk civiel ECPC zich tot deze inmiddels operationele militaire en politionele instrumenten zou kunnen verhouden.

Verschillende lobbygroepen vanuit de Europese vredes-beweging voelen wel iets voor zo'n samenwerking. Door met die militaire - en politiemachten samen te werken kun je misschien wel invloed uitoefenen op hun doelstelling en werkwijze, zo is hun idee.

EIRENE vreest dat het eerder andersom is. Dat burgervredeswerkers zich juist zullen moeten houden aan de doelstelling en werkwijze van de Europese militaire en politiemachten. Liever zou EIRENE zo'n 'European Civilian Peace Corps' niet ophangen aan dat Europees Veiligheids- en Defensiebeleid - waar Javier Solana de scepter zwaait - maar aan de Europese

Commissaris voor ontwikkelings-samenwerking. Deze functie wordt momenteel bekleed door Louis Michel.

Duitse ervaring

EIRENE wijst in dit verband ook op de uitstekende ervaringen met het 'Ziviler Friedens Dienst' (ZFD)-programma dat onder het Duitse ministerie van ontwikkelingssamenwerking hangt en niet onder de politieke afdeling van het ministerie van Buitenlandse zaken of Defensie. In de wereld van ontwikkelingssamenwerking is er een cultuur dat het werk van niet-gouvernementele organisaties niet tot in detail door het ministerie wordt bepaald en dat deze organisaties zelfs kritiek kunnen leveren op het officiële beleid. Zou het 'European Civilian Peace Corps' onder Buitenlandse Zaken of onder Defensie vallen, dan zou het werk veel centraler aangestuurd

worden. En dat is niet in het belang van vredeswerk.

EIRENE bepleit daarom dat het Europees burgervredeswerk, net als het Duitse ZFD, onder ontwikkelings-samenwerking en dus onder de Europese Commissie komt te vallen. Dat is ook nog steeds één van de opties die de haalbaarheidsstudie naar voren brengt. Vooral is vooral van belang dat de Europese Commissie en de afzonderlijke lidstaten iets gaan doen met dit haalbaarheidsonderzoek en het niet nog eens tien jaar in de kast laten liggen.

Debatavond

In het kader van de Tweede Kamerverkiezingen organiseert het Nederlandse Expertisecentrum Alternatieven voor Geweld (NEAG), dat de Nederlandse lidorganisatie is van het European Network Civil Peace Service (EN.CPS), samen met Kerk en Vrede

op maandagavond 6 november a.s. in het Jacobitheater te Utrecht de debatavond 'Europa als vredestichter'. Nederlandse politici zullen bevraged worden over hun opvattingen over zo'n ECPC en andere niet-militaire instrumenten om handen en voeten te geven aan de rol van Europa in de Wereld. Die andere instrumenten worden beschreven in de brochure 'Blijft Europa een vredesproject of wordt het een militaire onderneming?' die u voor 2 euro via EIRENE kunt bestellen." Zie ook de antwoordbon achterop deze nieuwsbrief.

Jan
Schaake

bestuurslid
EIRENE Nederland

In juli 31 vrijwilligers uitgezonden

Door vertrek cursus zijn vrijwilligers goed voorbereid

EIRENE Internationaal

Ze kwamen uit heel Duitsland, Nederland en Zwitserland: in twee parallelle cursussen bereidden 31 nieuwe vrijwilligers zich in juli twee weken lang bij EIRENE voor op een vredesdienst. Ze zullen minstens twaalf maanden in sociale projecten in het buitenland actief zijn. Dit keer vertrekken de vrijwilligers bij elkaar naar twaalf verschillende landen.

De vrijwilliger begeleiden bijvoorbeeld HIV-geïnfecteerde kinderen in Roemenië, ondersteunen alfabetiseringsprojecten in Niger, of zetten zich in voor straatkinderen in het Braziliaanse Recife.

Een van de vrijwilligers is de Nederlandse Sharon Webster, die in Niger microkredietprojecten zal gaan ondersteunen. In de volgende nieuwsbrief zult u daar in een interview met Sharon meer over kunnen lezen.

In totaal vier keer per jaar geven de vertrek cursussen in het EIRENE-huis aan de deelnemers een intensieve training voor de aanstaande inzet. Centraal in de voorbereiding staan kwesties over intercultureel leren en het omgaan met de bijna

onvermijdelijke misverstanden bij leren en werken in een vreemd land.

We wensen alle vrijwilligers een goede start in het project en veel mooie ontmoetingen en ervaringen in het gastland.

Deelnemers aan een van de twee voorbereidingscursussen in juli. Onderwerpen zoals geweldloosheid en interculturele communicatie komen aan de orde.

Ervaringen die vrijwilligers bijbleven

„Het komt aan op de kleine stappen die we maken“

Vrijwilligerswerk

In de vorige nieuwsbrief stond al een verslag van de EIRENE Pinksterconferentie van dit jaar. Het thema was de lange termijn effecten van het vrijwilligerswerk. Veel voormalige vrijwilligers lieten EIRENE via een enquête weten, welke invloed de ervaringen van het werk hadden op hun verdere levensweg. Ter inspiratie nog een paar citaten.

Malte von Braun woonde en werkte in Brussel in de Ark-gemeenschap van Jean Vanier met geestelijk gehandicapte kinderen:

Malte von Braun

„Ik denk dat de ervaringen, die je als vrijwilliger vanwege hun nieuwigheid en moeilijkheid zo af en toe in het diepe doen springen, uiteindelijk een grote verrijking zijn. Achteraf lijkt me daarbij vooral de vrijheid die het vrijwilligerswerk in het buitenland biedt, iets waardevols.

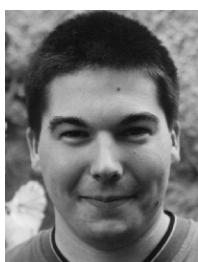
Wat voor mij het vrijwilligerswerk onderscheidt van andere bezigheden, is dat deze periode gekenmerkt wordt door nieuwe uitdagingen en het overwinnen van onzekerheden, terwijl je tegelijkertijd ook gevrijwaard blijft van anders onvermijdelijke zaken als solliciteren, opleiding of studie.

Dit heeft als voordeel dat vrijwilligers hun eigen mogelijkheden en grenzen kunnen ontdekken. Ze moeten zowel qua werk als privé oplossingen zien te vinden (overwinningstrategieën voor nieuwe uitdagingen) en zich binnen een project bewegen dat volgens andere regels functioneert dan men gewend is vanuit huis, school of werk. Dat heeft mij gefascineerd en alleen dat was al de moeite van het vrijwilligerswerk waard.“

Een vrijwilliger bij de Ark-gemeenschap in Frankrijk, waar gehandicapte en niet-gehandicapte mensen samenleven

Daniel Alex deed vrijwilligerswerk bij een daklozenproject in Washington. Hij schrijft:

Daniel Alex

„Als meest indringende ervaring moet ik wel het instappen in het vliegtuig noemen. Toen ik na een lange voorbereiding, na het achterlaten van familie en vrienden, alleen in het vliegtuig zat, drong het pas echt tot me door waar ik in gestapt was.

Ik was op weg naar een ander land, waarvan ik de cultuur niet kende, waarvan ik de taal slecht sprak, waar ik niet wist welke taak er mij wachtte en waarvan ik niet eens wist of ze me wel het land in zouden laten. Toen zonk de moed me eerlijk gezegd in de schoenen.

Zelfs na al die jaren staat dit ogenblik in het vliegtuig in mijn geheugen gegrift. Ik denk eraan terug als ik weer voor een opgave sta waarvan ik niet zeker weet of ik die aankan. Het overwinnen van deze twijfels en angsten heeft me toen een geweldige stoot zelfvertrouwen gegeven.“

Matthias Lehmpul heeft in de VS gestreden voor het afschaffen van de doodstraf met de organisatie NCADP:

Matthias Lehmpul

„Het Hooggerechtshof heeft de doodstraf voor minderjarigen vorig jaar afgeschaft. Dat was het grootste succes van de mensenrechtenbeweging sinds de herinvoering van de doodstraf. NCADP had binnen deze beweging een strategisch belangrijke positie op de lange weg naar deze hoopgevende gebeurtenis.

Ja, ik denk wel dat ik een kleine verandering voor elkaar gekregen heb. Ik kon een kleine brug bouwen tussen de VS en Europa. Tijdens mijn vrijwilligerswerk heb ik meegebouwd aan het internationale programma van de NCADP. In deze tijd van groeiende vooroordelen en generalisaties ten opzichte van de VS kan mijn ervaring er aan bijdragen te bewijzen dat een ander Amerika mogelijk is.

Het is voor mensen heel moeilijk om de wereld in al haar complexiteit te accepteren. Ze begrijpen niet of nauwelijks dat het aankomt op de kleine stappen die we met elkaar maken. Ik hoop mijn ervaringen nog vaker met anderen te kunnen delen. De weg is het doel.“

Op nieuwe manier in het leven staan

Ook als sabbatical of na pensioen loont vrijwilligersdienst

Vrijwilligerswerk

Bij EIRENE krijgen niet alleen jongeren, maar ook mensen die middenin het leven staan, de mogelijkheid vrijwilligerswerk in het buitenland te doen. Na de studie of in het kader van een sabbatical, zodra de kinderen het huis uit zijn of in de fase na het beroepsmatige leven: dat zijn de periodes in het leven dat mensen het meest open staan voor de buitengewone ervaring van het vrijwilligerswerk. Twee voormalig EIRENE-vrijwilligers delen hun ervaring.

Elke Grothstück

Elke Grothstück heeft vorig jaar in een AIDS-hospice in Texas gewerkt. Het werk gaf haar een overvloed aan indrukken en ervaringen:

“Het begon met de vertrekcurus. Ik heb de eerste keer heel openhartig over mijn leven gesproken. Nu weet ik, dat dit heel belangrijk is en ik ben blij dat jonge mensen tegenwoordig de mogelijkheid hebben hun

problemen vroeg te herkennen en daar aan te werken. Met of zonder hulp. Ik heb voor mezelf hulp gezocht.

Het verblijf in de VS was voor mij een belangrijk deel van mijn leven. Ik heb mezelf vaak afgevraagd: waarom doe je dit? Op deze vraag kan ik nu nog steeds geen antwoord geven. Trenton, een jonge zeer gelovige Amerikaan, zei me eens: “Je zult je innerlijke vrede vinden.” Ik heb daar veel over nagedacht, maar ik denk dat dit gewoon mijn lot is.

Ik heb fantastische mensen ontmoet, zelfs vrienden gemaakt, heb vele mooie en ook minder mooie dingen meegemaakt; ik heb mezelf een beetje beter leren kennen en mezelf leren accepteren. Voordat ik met EIRENE in contact kwam, werd ik vaak geleefd; in Houston heb ik vooral mijn eigen leven geleefd. Ik ben nederiger geworden en heb ondertussen geleerd mijn grenzen te erkennen. Ik voel me beter.

Ik heb mijn eigen mening over de Amerikanen kunnen vormen. Ik heb zo veel vanzelfsprekende vriendelijkheid en behulpzaamheid ervaren, wat ik maar al te graag mee naar Duitsland teruggenomen heb.

Zo werd ik bijvoorbeeld door Steve, een jongeman die ik niet kende, voor

moederdag te eten uitgenodigd met de woorden: “Jij bent toch ook moeder!” Een ander voorbeeld: omdat ik vroeger ziek ben geweest, moest ik de ziektekosten zelf betalen. Een arts die mij daar behandelde heeft echter afgezien van zijn honorarium en heeft mij gratis geholpen. Een klant heeft een schilderij voor me gemaakt.

Zomaar voorbeelden van een “bij-de-hand-nemen”, uitnodigingen van vreemden voor bijeenkomsten, etentjes, uitstapjes. Als ik er zo over nadenk, schieten mij heel veel situaties in gedachten, die mijn leven beïnvloed hebben.”

Ingrid Bockstahler

Ingrid Bockstahler denkt terug aan het werk dat zij tien jaar geleden in een project voor psychisch zieke mensen in de VS deed:

“Zo veel positieve ervaringen als tijdens mijn EIRENE-vrijwilligerswerk heb ik nog niet eerder beleefd. Bijvoorbeeld een heel andere cultuur intensief leren kennen en dan ook nog vanuit het perspectief van iemand met weinig middelen van bestaan, mensen leren kennen die net als ik van weinig geld moesten rondkomen en toch nog wat daarvan aan anderen gaven, vrijwilligers die elkaar wederzijds ondersteunden.

Ik heb mijn leven, nadat ik een jaar samengeleefd had met psychisch zieke mensen, heel anders, veel intensiever geleefd en beleefd. Toen ik na een jaar weer terug in Duitsland kwam en naar mijn oude baan terugkeerde, had ik het gevoel dat ik helemaal veranderd was en dat het leven hier met al zijn ‘luxe’ opeens helemaal niet meer zo belangrijk was. Andere dingen waren voor mij veel belangrijker.”

Een vrijwilligersdienst brengt veel ontmoetingen en ervaringen (vrijwilliger Margaret Meerwein in Nicaragua)

EIRENE Nederland is onderdeel van EIRENE Internationaal.

Vanuit een principe van actieve geweldloosheid ondersteunt EIRENE op het noordelijk en zuidelijk halfrond initiatieven, die zich voor geweldloze conflict-oplossing en voor een duurzame en rechtvaardige ontwikkeling inzetten.

**Postbank rek.nr. 185 66 60
t.n.v. EIRENE Nederland
te Deventer**

Postadres:

Postbus 1528, 3500 BM Utrecht

Telefoon: (030) 271 43 76

Email: info@eirene-nederland.org

Web: www.eirene-nederland.org

EIRENE

**Internationale Oecumenische
Vredesdienst**

EIRENE-nieuws is een publicatie van EIRENE Nederland, bestemd voor leden en donateurs. EIRENE-nieuws verschijnt 4x per jaar.

Redactie en lay-out:

Ilse Oosterlaken

Vertalingen:

Linda Kool / Pieter Lagas

Antwoordformulier

- Ik steun het werk van EIRENE!
Noteer me als lid
(minimaal 15 euro/jaar)
- Ik ken meer mensen die interesse hebben in EIRENE! **Stuur me**
 extra nieuwsbrieven toe om aan hen te geven
- Ik wil graag de brochure „Blijft Europa een vredesproject...“ ontvangen (kosten: 2 euro)
- Ik wil een **EIRENE-avond organiseren in mijn gemeente**.
Neem contact met me op.

naam + adresgegevens:

e-mail adres:

Agenda

EIRENE Nederland

Zie de website voor een volledige, actuele agenda en meer informatie.

10-11 november 2006

EIRENE-workshop bij jongerenweekend Taizé (Delft)

Op 10/11 november wordt er voor jongeren een Taize-weekend georganiseerd in Delft. EIRENE zal er een workshop verzorgen over hoe je je geloofsbeleving op een praktische manier vorm kunt geven door vrijwilligerswerk in het buitenland.

13 november 2006

EIRENE-avond “Vrede in het buitenland begint thuis?” (Krommenie)

Veel doopsgezinde gemeenten zullen in het komende jaar aandacht besteden aan vrede, met als ondertitel: “Geweld niet gewild”. Voor de doopsgezinde gemeente in Krommenie aanleiding om in samenwerking met EIRENE een discussieavond te organiseren.

Wil je een EIRENE-avond organiseren in je eigen (kerk)gemeente? Neem dan contact op met Karin Dauber, info@eirene-nederland.org.

13 november 2006

“Develop your world” (Groningen)

Door SIB / de Club van 2000 wordt weer een spetterend evenement georganiseerd voor jongeren tot 27 jaar die interesse hebben in ontwikkelings samenwerking. EIRENE zal er met een standje aanwezig zijn.

Secretariaat

EIRENE Nederland

Vanaf 15 september is de Duitse Karin Dauber begonnen als nieuwe vrijwilliger op het secretariaat van EIRENE Nederland. Zij zal dit combineren met werkzaamheden voor Kerk en Vrede, die in hetzelfde kantoor gehuistvest is als EIRENE. Karin is 41 jaar, lerares van beroep en doet in het kader van een sabbatical via EIRENE een vrijwillige vredesdienst in Nederland. We wensen haar een goede tijd toe.

Jubileum-vrijwilligers gezocht

EIRENE Nederland

In 2007 bestaan zowel EIRENE Internationaal als EIRENE Nederland 50 jaar. Reden dus voor leuke, interessante, inspirerende jubileum-activiteiten!

Jubileumboekje

De eerste vrijwilliger die 50 jaar geleden door EIRENE werd uitgezonden, was een Nederlander. Daarna zijn er nog vele Nederlandse vrijwilligers gevolgd. Voor haar jubileum wil EIRENE Nederland hun ervaringen bundelen in een boekwerkje. Leuk om te lezen voor de oud-vrijwilligers, maar ook een bron van inspiratie voor wie vandaag de dag een vrijwillige vredesdienst overweegt. Ben je creatief, schrijfvvaardig of organisatorisch sterk? Dan kunnen we je hulp goed gebruiken!

Publieksbijeenkomst

Een andere jubileumactiviteit die EIRENE Nederland graag wil organiseren, is een bijeenkomst met workshops die interessant zijn voor vrijwilligers, mensen van andere organisaties en overige geïnteresseerden. Voorlopige werktitel is '50 jaar uitzendervaring met geweldloze vredeswerkers'. Een paar ideeën voor workshops: burgervredeswerk, ontwikkelingswerk als bijdrage aan vrede, werken met mensen aan de onderkant in het Westen, interreligieus vredeswerk, welke ervaring neem je zelf mee terug? Maar in feite staat de invulling nog helemaal open. Mensen met organisatorisch talent en visie worden uitgenodigd hun schouders eronder te zetten.

Meer informatie?

Heb je interesse? Wil je meer informatie? Neem dan contact op met Karin Dauber, tel. 030 - 271 43 76.

